

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Del 2. Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

Lärosäte: Lunds universitet

Yrkesexamen: Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet **musik**

Skriv en självvärdering för den utbildning som leder fram till den examen som utvärderas. Lärosätet ombeds att göra en så reflekterande självvärdering som möjligt genom att identifiera styrkor och utvecklingsområden samt beskriva och värdera hur dessa hanteras för att säkra att hög kvalitet nås i utbildningen. Tyngdpunkten på självvärderingen ska ligga mer på värdering än på beskrivning. Lärosätet ombeds belysa med exempel. Observera att självvärderingen ska utgå från utbildningens aktuella förhållanden vid tidpunkten för självvärderingens inlämnande. Utgå från *Vägledning för utbildningsutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå* och basera självvärderingen på de bedömningsgrunder som ingår inom följande bedömningsområden:

- förutsättningar
- utformning, genomförande och resultat
- studentperspektiv
- arbetsliv och samverkan

Självvärderingen består av en del 1 som är gemensam för lärosätets ämneslärarutbildningar och den delen ska inledas med en beskrivning av hur ämneslärarutbildningarna organiseras på en övergripande nivå, se del 1. Redogör i del 1 för ämneslärarutbildningens utbildningsvetenskapliga kärna (UVK) utifrån bedömningsområdena.

Självvärderingen har även en eller flera del 2. Här redogörs för utbildningens ämnes- och ämnesdidaktiska studier utifrån bedömningsområdena. Lärosätet ska inkomma med en del 2 för varje undervisningsämne¹ som omfattas av utvärderingen vid det aktuella lärosätet.

Observera att det i UKÄ:s beslut om urvalet av examensmål finns rekommendationer avseende i vilken del målen bör beskrivas. Den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU) kan beskrivas både i del 1 och del 2. Redogör för VFU där det är relevant för lärosätets ämneslärarutbildning.

Självvärderingens olika delar ska tillsammans ge bedömggruppen en helhetsbild av ämneslärarutbildningen vid lärosätet, utan länkar till ytterligare information. Som bilaga till självvärderingens delar ifylls även en lärartabell. Om lärosätet anser att kursplaner eller utbildningsplaner krävs för att styrka något kan dessa laddas upp i UKÄ Direkt. UKÄ ber lärosätena att vara uppmärksamma på att:

¹ Matematik, svenska, samhällskunskap, idrott och hälsa, bild, dans och musik.

- Självvärderingen ska indelas i enlighet med angivna rubriker. Rubrikerna inklusive bedömningsgrunderna i mallarna får inte tas bort. Eventuella underrubriker kan lärosätet lägga till. Ändra inte mallarna utformning såsom marginaler.
- Del 1 ska inte överstiga 20 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter, exklusive lärartabellen. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Del 2 ska inte överstiga 15 sidor med teckenstorlek 10,5 punkter. Tillkommer gör UKÄ:s instruktioner som utgör totalt 8 sidor.
- Observera att självvärderingen INTE gäller kompletterande pedagogisk utbildning, KPU.

Förutsättningar

Personal

Bedömningsgrund:

Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga/konstnärliga/professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Relatera till ifylld och bilagd lärartabell.

Lärraresurser

Vår utbildningskomplexitet ställer stora krav på lärarkårens sammansättning och kompetens. Generellt kan vi konstatera att utbildningens lärare har mycket hög kompetens såväl ämnesmässigt som pedagogiskt vilket framgår med stor tydlighet vid alla genomförda studentutvärderingar. Den ämnesmässiga kompetensen i lärarkollektivet inrymmer såväl djup konstnärlig och specialiserad musikalisk kompetens som bred ämnesmässig kompetens inom pedagogik, didaktik och metodik. Lärarna har stor och lång erfarenhet som utövande musiker och eller pedagoger både inom de musikaliska fält och de skolformer vi utbildar för.

Kompetensbredden måste också anses som unik. Detta gäller dels mångfalden genremässigt inom de olika inriktningarna klassisk- jazz rock/pop- och folk/världsmusikområdet, samt inom komposition, kör, digitalt skapande och rytmik. Ämnesbredden totalt framgår av läraröversikten.

Lärarna inom ämnesstudierna har anställts för den skicklighet och beprövade erfarenhet de besitter inom konstnärlig och/eller pedagogisk kunskap. Denna kompetens står i centrum för den konstnärliga och pedagogiska uppgift läraren har i utbildningen. Dessutom har läraren i sin anställning möjlighet att ytterligare utveckla kompetens inom sitt område eller skaffa sig kunskaper inom nya fält. Många lärare är parallellt med sin lärarverksamhet utövande musiker och aktiva i det professionella musik- och kulturlivet. Likaså är flera lärare pedagogiskt verksamma inom olika skolformer, utöver medverkan i föreningslivet, i olika nätverk nationellt och internationellt, styrelser med mera. Detta tillför viktig kunskap till den enskilde läraren och till verksamheten som helhet.

Ett antal timlärare är knutna till utbildningen. Skälen till detta är flera. Många har annan huvudarbetsgivare och flera undervisar i mindre ämnen som ej ger underlag för annan anställningsform. Många timlärare har också unik kompetens som ej finns representerad i övrigt. Sett över tid är det så att när nya krav ställs ifrån

musiksamhället tillmötesgår dessa genom att lärare med den aktuella kunskapen anställs. Men det finns också svårigheter att ha många anställda med en liten tjänsteomfattning. Vi har ibland svårt att samla alla lärare och när vi utvecklar lärarnas gemensamma utbildningsperspektiv och driver gemensamma utvecklingsprojekt är det svårt att säkerställa att vi når ut till alla.

I en lärarutbildning som den i musik, måste man bygga på kompetenser av olika slag, både den konstnärliga och den vetenskapliga. Konstnärlig och vetenskaplig men också pedagogisk och didaktisk kompetens spelar en avgörande roll och dessa kompetenser har i en lång och obruten tradition utvecklats i kreativ växelverkan. Detta har kännetecknat den högre musikutbildningen ur vilken lärarutbildningen i musik utvecklats. Därför är dessa kompetenser av stor betydelse för lärare inom vår utbildning.

Som ett led i arbetet med att stärka det vetenskapliga perspektivet har det vid Lärarutbildningen i musik sedan 1987 givits forskarförberedande påbyggnadskurser i musikpedagogik och satsats på att öka antalet disputerade lärare. 1992 inrättades en professur i musikpedagogik vid lärarutbildningen och som ett resultat av detta startades forskarutbildning i samma ämne 1995. Sedan dess har ett drygt tjugotal disputerat i musikpedagogik och idag finns ett tiotal disputerade lärare med olika omfattning knutna till utbildningen vid Musikhögskolan i Malmö.

Den vetenskapliga kompetens som förvärvats bland lärarna kommer grundutbildningen till del framför allt genom kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan samt i handledning av examensarbeten. Forskningsresultat i olika ämnen blir en naturlig del av undervisningen samt att ett undersökande och kritiskt förhållningssätt betonas. De disputerade lärarna arbetar i många fall vidare med olika forskningsprojekt och på detta vis hämtar de hem unik kunskap till Musikhögskolan.

Till utbildningen knyts kommunala grundskole- och gymnasielärare, kultur-/musikskolelärare, lärare på folkhögskola och studieförbund främst till områdena ämnesmetodik, handledning och som gästlärare. De bidrar med sin kompetens till utbildningen genom att vara handledare i VFU och metodiklärare. Lärarutbildningen i musik har också en omfattande gästlärarverksamhet där musiker och pedagoger från närområdet, nationellt och internationellt inbjuds att tala om och musicera inom sina expertområden. Gästlärarverksamheten har en hög prioritet i vår utbildning som komplement till det reguljära kursinnehållet. Lärare och studenter inom respektive huvudämne beslutar om vilkas gästlärare som ska inbjudas.

I bifogad lärartabell finns våra lärarresurser angivna. Den ämnesmässiga och didaktiska kompetensen och lärare inom den utbildningsvetenskapliga kärnan motsvarar det behov som finns. Lärare som arbetar med VFU finns upptagna under den ämnesmässiga och didaktiska kompetensen utom i några fall där vi har angett och uppskattat andelen VFU. En kompetensförsörjningsplan är upprättad för att säkerställa att vi kan rekrytera kompetens personal framöver. De minskade ekonomiska medlen för utbildning riskerar att försvåra nyrekrytering av kompetent personal inom alla lärarkategorier men framförallt lektorer och professorer. Vi ses också en utmaning att framöver kunna rekrytera vetenskapligt kompetenta lärare och forskare inom musikpedagogik med rätt kompetens för den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Lektorers och adjunkters utrymme för kompetensutveckling och forskning/utvecklingsarbete

För alla universitetsadjunkter och universitetslektorer ingår utrymme i form av tid för såväl kompetensutveckling som forskning och utvecklingsarbete. Med *kompetensutveckling* avses utvecklingsinsatser inom ramen för lärares anställning för att höja och/eller bredda kompetensnivån samt att följa utvecklingen inom kulturlivet, särskilt musikliv och musikutbildning samt forskning/konstnärligt utvecklingsarbete inom det egna ämnesområdet.

Forskning och utvecklingsarbete kan innefatta forskning, eget konstnärligt eller pedagogiskt utvecklingsarbete, samverkan med det omgivande samhället, ämnesutvecklingsprojekt och läromedelsframställning.

Högskolepedagogisk utbildning

Ungefär två tredjedelar av lärarna vid de konstnärliga högskolorna har någon form av pedagogisk utbildning. Andelen är ännu större om man ser enbart till ämneslärarutbildningen i musik. Vid ämneslärarutbildningen har idag de flesta lärare genomgått en musikleäraryt utbildning samt minst 5 veckor av högskolepedagogisk utbildning. Syftet med de högskolepedagogiska kurserna är att ge lärare möjlighet att, tillsammans med kolleger, utveckla sin roll som lärare och sin undervisning inom högre utbildning.

Förutsättningar

Utbildningsmiljö

Bedömningsgrund:

Det finns en för utbildningen vetenskaplig/konstnärlig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Musikhögskolan i Malmö har en unik konstnärlig och vetenskaplig miljö där både musikerutbildning och ämneslärarutbildning tillsammans med de två forskaravdelningarna i musik och musikpedagogik bidrar till att studenterna kan fördjupa sina konstnärliga och pedagogiska kompetenser. Vi ser det som oerhört viktigt att ämnet musik innehåller både en konstnärlig och pedagogisk dimension som stärker musikleäraryt professionen.

Ämneslärarutbildningen i musik vid Lunds universitet är en komplett lärarutbildning med en klar yrkesinriktning och upplagd så att innehåll från musikämnets olika delområden integreras med innehåll som rör lärararbetets och lärandets villkor. Ämnesstudier, ämnesdidaktik, utbildningsvetenskap och verksamhetsförlagd utbildning varvas under hela utbildningen.

En organisatoriskt sammanhållen lärarutbildning i musik ger oss gynnsamma förutsättningar att ge en utbildning som håller hög kvalitet som ger god förberedelse för yrkesverksamhet som lärare i musik inom skilda arbetsfält vi utbildar för. I den kunskapsmiljö som lärare i musik utbildas i vid Musikhögskolan möts olika perspektiv och kunskapsformer; den beprövade erfarenheten, den vetenskapliga och den konstnärliga kunskapstraditionen. Vi menar att utbildningens kvalitet är beroende av det dynamiska samspelet mellan de olika delarna och att de olika delarna förutsätter varandra.

En kreativ utbildningsmiljö är en viktig kvalitetsaspekt. Den kunskapsmiljö som utvecklats vid Musikhögskolan tror vi är av central betydelse för att kunna ge utbildningar med hög kvalitet. Studenterna möter, undervisas, handleds och lär av lärare med hög kompetens och rika erfarenheter inom olika kunskapsområden. Detta sker såväl i högskolemiljön som i den verksamhetsförlagda utbildningen. I denna mångfald konfronteras och möts olika perspektiv där de studerande, i en kreativ miljö, tränas att självständigt göra bedömningar, värdera och kritiskt reflektera över sin egen kunskap.

De blivande lärarna i musik utbildas i nära samverkan med utbildningar av professionella musiker, organister, arrangörer, kompositörer mm som förbereds för verksamhet i det offentliga musiklivet. Den konstnärliga dimensionen i musikaliskt lärande och utövande är en viktig del i den musikpedagogiska verksamheten.

Forskarutbildningen i musikpedagogik ingår organisatoriskt i musklärarytbildningen vilket ger oss goda förutsättningar för reell forskningsanknytning av lärarutbildningen. Det musikpedagogiska forskningsfältet inrymmer alla former av musikaliskt lärande, även det som sker i informella lärosituationer utanför skolan. Vi ser frågor gällande forskningsanknytning av lärarutbildning som ytterst viktiga och vår utgångspunkt är att detta även måste innefatta ett aktivt deltagande i konkret utvecklingsarbete ute på skolorna i kommunerna. Detta ger i sig möjligheter till befruktande möten mellan musikpedagogik som praxisfält och musikpedagogik som forskningsfält och säkerställer en ständig dialog mellan dessa. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet går som en röd tråd genom samtliga UVK-kurser. Den är mer betonad inom vissa UVK-kurser, men är närvarande i alla. Relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet uttrycks i kursernas struktur där erfarenheter från VFU:n berikar samtliga kurser samt i hur forskningsresultat kommuniceras ut till verksamhetsfältet och professionen. Relationen mellan yrkesutövningen och kunskapsutvecklingen understryks genom att VFU-skolor rent konkret efterlyser och beställer områden som behöver beforskas och erbjuder sin verksamhet som utgångspunkt för till exempel fallstudier.

Några utvecklingsområden som vi arbetat med under de senaste åren är bland annat ett nytt kvalitetssystem för utvärdering, genusperspektiv i undervisningen, rättssäker examination samt olika spetsinriktade projekt till exempel om konstnärligt och personligt uttryck inom vissa genreinriktningar. Dessa projekt bidrar till att utveckla utbildningen och därmed öka förutsättningarna för studenterna att nå sina examensmål.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

1. För ämneslärarexamen med **inriktning mot arbete i gymnasieskolan** ska studenten
 - visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Ämnesstudier i musik

Utformningen av ämnesstudierna med ett nära samarbete mellan musiker-och musiklärarutbildningen säkerställer att studenterna utvecklar ett konstnärligt kunskapsdjup i ämnet musik. Lärarkåren består av lärare med mycket hög konstnärlig ämneskompetens inom musik vilket ger studenterna enorma möjligheter att på sitt huvudinstrument kunna flera olika lärare under sin studietid. Det är vanligt att studenterna under sin utbildningstid möter olika instrumentallärare, något som Musikhögskolan uppmuntrar till. Unikt för ämnet musik är att det innehåller en mängd specialiserade ämnen som till exempel instrumental/sång studier, musikteori, gehör och ensemble. Dessa relaterar direkt till strukturen med obligatoriska kurser i gymnasieskolan. Andra ämnen är ensembleledning, mediateknik, rytmik, kör, Musik och samhälle. Gemensamt för ämnena inom musikämnet är att de kan ha både ett ämnesmässigt och ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Ett exempel på hur både struktur och samverkan sker är för genreinriktningarna jazz respektive folk/världsmusik. Där är ensembleundervisningen på respektive inriktning helt integrerad med studenter från både musiklärar-och musikerutbildningarna. I andra inriktningar sker kontinuerligt samarbete mellan utbildningarna till exempel under projekt och i gästlärarverksamhet medan vissa inriktningar endast finns på ämneslärarutbildningen.

Ämnet musik omfattar 120p i ämne 1 som integrerar ämnes-och ämnesdidaktiska studier och förbereder för pedagogisk och konstnärlig yrkesverksamhet inom musikområdet. Studenten har dessutom möjlighet att välja musik även som ämne 2, 90 hp, där de kan bredda och/eller fördjupa sina ämneskompetenser inom tex instrument/sång, ensemble, kör, rytmik och arrangering/komposition. Detta ger musiklärarna möjligheter att fördjupa och bredda sina kunskaper och färdigheter. Även om just detta examensmål handlar om kunskap och förståelse byggs studenternas kompetens upp av alla kunskapsområdena i samverkan.

Musikens många delområden integreras i utbildningen med innehåll som har med den kommande yrkesrollen att göra. Centrala är musikämnenas konstnärliga och färdighetsmässiga aspekter där kurser och delkurser tydligt sammankopplar musikämnet med frågor som är centrala för läraryrket. Vår uppfattning är att lärarens konstnärliga och pedagogiska kompetens förstärks och fördjupas när det relateras till sitt ämne. En sammanhållen utbildning där studier som fördjupar ämneskunskaperna integreras med lärarkunskaper leder till att studenten når examensmålen och den kompetens som krävs för den kommande professionsrollen. Detta innebär mer konkret att alla lärare som är involverade i ämnesstudierna har ansvar för att hela yrkesperspektivet beaktas och inte enbart ämneskompetensen och på samma sätt ser ämnesrepresentanter för UVK och VFU till att de pedagogiska och didaktiska färdigheterna infärgas av ämnet musik och musikpedagogik. En av förutsättningarna för detta är att ämnen inom utbildningen förs närmare varandra och samarbetar på olika sätt och/eller integreras i varandra.

Ämnesstudierna är indelade i större kurser och kurserna är uppdelade i delkurser. Konstruktionen med delkurser innebär en stor utmaning för att få till stånd verklig integration och en sammansmältning av kunskapsinnehållet. Det kursplaneupplägg vi valt med "övergripande" kursplaner som beskriver lärandemål och innehåll som delkursplanerna sedan konkretiserar vidare, är en grund för att utveckla samarbetet och integrationen mellan kursdelarna. En del kursdelar fungerar utmärkt som separata delar men risken finns att vissa kursdelar fortfarande genomförs som fristående strimmor. Detta är ett pågående utvecklingsarbete i att skapa möjligheter för ökad integration och samverkan mellan olika delkurser för att öka helhetsperspektivet för studenterna.

I genomförandet av den nya utbildningen har införandet av arbetslag och kurslag varit ett medel för att främja samarbete och integration mellan lärare från olika ämnen. I ämnesnämnder/arbetslag finns naturliga förutsättningar för kursutveckling och erfarenhetsutbyte. Studeranderepresentanter ingår i nämnderna för att stärka studentinflytandet. Studenterna ser vi som en viktig resurs för att förändra och utveckla utbildningen och finns ytterligare beskrivet under punkten "studentperspektiv". Ämnesstudierna innehåller således studier i såväl huvudinstrumentet som ackordinstrument, musikteori, sång, kör- och

ensembleledning. Det egna musicerandet utvecklas också i olika ämnen som ensemble, improvisation och rörelse/drama där det musikaliska hantverket studeras så att förutsättningar för skapande i musik uppnås. Studier om musiken i samhället och världen syftar till att ge kunskap och förståelse för musikens funktioner i samhället och hur dessa kunskaper kan användas i musicerande och undervisning.

Studenterna kan genom olika val bredda eller fördjupa sin kompetens. Utbildningen har utformats så att studenterna förutom att välja en speciell inriktning i ämne 1 och ämne 2, kan välja att fördjupa eller bredda sig genom olika valbara kurser. Musikhögskolan har ett utbud av individuella val där studenten får resurser för att undervisas individuellt av en lärare samt tillvalskurser i grupp där studenten kan välja på olika former av grupplektioner i exempelvis ensemblespel, musikteori, digitala verktyg i musikundervisning och instrumentalspel i grupp. Studenterna kan också föreslå egna gruppval och om de kan samla minst 4 studenter genomförs delkursen. På så sätt kan studenten själv genom kursupplägget bredda eller fördjupa sig inom de områden denne har störst behov och intresse av. Det finns en risk att studenter som enbart väljer ett ämne av intresse inte ser vilka möjligheter som finns i förhållande till vad professionen efterfrågar. Därför har vi byggt in i strukturen att alla studenter måste ha ett studievägledande samtal inför sina val i åk 2. Studievägledning utförs av två specialiserade vägledare som är musikutbildade och också arbetar med praktisk studieplanering för alla studenter.

Många lärare driver egna forsknings- och utvecklingsarbeten där de integrerar dessa kunskaper i sin egen undervisning. Studenterna kan således både genom metaperspektiv på den undervisning de får men också genom att göra egna utvecklingsprojekt inom det självständiga arbetet och UVK koppla samman ämnesstudierna med forsknings- och utvecklingsarbete. Dessa projekt bidrar till att utveckla utbildningen och därmed öka förutsättningarna för studenterna att nå sina examensmål.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen kunskap och förståelse i examensordningen.

Mål

- 2. Visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning. Detta mål beskrivs i del 1.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

3. *Visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning. *Detta mål beskrivs i del 1.*

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

2. *Visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

Utbildningen till lärare i musik förbereder studenten för undervisning i musikteoretiska ämnen, instrumental- och ensemblemusicerande men också i särskilda ämnesfördjupningar. Kurser inom Utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) samt didaktiska, ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska delkurser inom kursen *Ledning, didaktik och verksamhetsförlagd utbildning (VFU)* inom utbildningens ämne 1 har

därför en bredd och utformning som samspelar och innehållsmässigt både berör, och delvis överlappar, så att studenten ges möjlighet upptäcka hur ämnenas innehåll kompletterar och stärker varandra. Studenten ska i kurserna skaffa sig djupa kunskaper ämnesmässigt och metodiskt samt utveckla och tillämpa modeller för lärande som har hög pedagogisk kvalitet.

En förutsättning för att studenten ska kunna tillämpa *didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik* på ett kvalitativt sätt i undervisning är att få rik tillgång till de teoretiska perspektiven i kombination med arbete i konkreta och praktiska situationer inom kurser och delkurser samt i verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska delkurser knyts därför tidsmässigt samman med VFU-perioder så att dessa förbereder, stöder och utvärderar perioderna.

Ämnesdidaktiska och ämnesmetodiska delkurser ges i årskurserna 1, 2, 4 och 5 med möjlighet till en valbar kurs även i åk 3. De är utformade så att de ska träna studenternas färdigheter att skapa kunskapsstimulerande, konstnärligt utvecklande och kreativa lärandesituationer för elever i skola och gymnasium. Analys och reflektion kring musikaliskt lärande, kommunikation och ledarskap samt elevers delaktighet och inflytande utgör ett grundläggande fundament för varierande typer av seminarie-diskussioner, praktiska övningar, case-bearbetningar och workshops etc. där uppgifter för att utveckla metoder ges. Undervisningsformerna i delkurserna ska vara förebildande i sig och ge studenterna modeller för undervisningens praktik ute på fältet.

De didaktiska, ämnesdidaktiska och metodiska aspekter och kompetenser som befinner sig inom musikämnet skiljer sig mellan olika typer av undervisningssituationer, vilket måste synliggöras i de olika delkurser som ämnes/utbildningsområdet innehåller. Studenterna arbetar exempelvis med moment som instrumentalspelets progression, övar i klingande transponeringsensembler, studerar instrumentets och genrens litteratur, inhämtar kunskaper om funktionsförmåga och funktionsvariationer i förhållande till undervisningen och det egna instrumentet eller genren. Studenterna gör också egna läromedel för att kunna anpassa material efter eleverna och undervisningssituationen.

I förhållande till Mål 2 ska studenter i kursmoment och examinationer visa förmåga att tillämpa didaktiska, ämnesdidaktiska och metodiska kompetenser i ett antal olika situationer som är kopplat till musikaliskt lärande. T.ex. ges utbildning inom området *Ledning* utifrån ett antal olika perspektiv och utgår dels från innehållet i UVK-kurser som *Lärande och ledarskap i skolan* och *Barn och ungdomars lärande i grupp* (hänvisning till Del 1), dels från *Ämnesdidaktik* och *Ämnesmetodik*. Även i ämnen som *Rytmik och Drama*, *Kör-/Ensembleledning* och *Praktisk instrumentkännedom* är studentens förmåga att leda och tillämpa kunskap om ledning i förgrunden. Rytmikämnets delkursplan betonar explicit vikten av studentens förmåga att sammanföra erfarenheter från olika ämnesområden i utbildningen genom att formulera följande som ett av målen för delkursen: "kunna se samband mellan de olika delkurserna och i undervisningssituationer förstå, tillämpa och muntligen eller skriftligen reflektera över ledarrollen på en grundläggande nivå". Exempel på moment inom de två senare delkurserna är teoretiska och praktiska uppgifter i att leda mindre kör och ensemble samt i rytmik kommunicera och samarbeta i multimodala kreativa processer.

Examinationer inom ämnesdidaktik och metodik genomförs med olika modeller. Uppgifterna är kopplade till målen för delkurserna och är formulerade för att skapa varierade men också förebildande modeller. Exempel på examinationsformer är tentamen, muntliga redovisningar av skriftliga reflektioner, uppgifter samlade i portfölj, uppvisande av klingande exempel på undervisningsmaterial som visar att studenten kan tillämpning och har förmåga att göra urval. Vidare genomförs och examineras workshops och gestaltande av specifika moment som t.ex. "strategier för övning" vilket presenteras i ett bildmaterial samt instrumentalmethodik där resultatet presenteras i form av praktiska undervisningssituationer. Studenterna genomför dessutom ett antal examinationer i undervisningsplanering som granskas i samband med VFU och utvärderas efter avslutat VFU-period.

I en utbildning med den komplexitetsgrad som denna, där ämnet musik som en röd tråd, ska genomsyra och styra både helhet och delar, måste det finnas en tydlig ambition att studenter, lärare, arbetslag och ledning är medvetna om hur utbildningens olika kunskapsområden är sammanlänkade. När kännedom om det finns kan studenter orientera sig i och tillgodogöra sig utbildningen på ett sätt som genererar teoretiska och praktiska relationer mellan ämnesområden. På motsvarande sätt ska lärare och ledning genom sina kunskaper om de omkringliggande ämnena, skapa möjligheter att bygga samarbeten mellan ämnen och planera för undervisning som visar hur utbildningens olika delar samverkar. För närvarande pågår ett långsiktigt arbete att tätare knyta samman ämnen och ämnesområden över hela utbildningen. Detta är formaliserat i Musikhögskolans Strategiska plan och Handlingsplan (2017-2022). Ett utvecklingsområde är därför att regelbundet lyfta upp diskussioner om utbildningen så att kvaliteten och den röda tråden bibehålls där förnyelse av innehåll och arbetsätt kan ske. Inom ämnesdidaktik och metodik krävs att moment återkommer i flera kurser men ur olika perspektiv, samtidigt är det nödvändigt att de har en god progression så att studenterna får fördjupade kunskaper och breddade perspektiv. I ett av de utvecklingsarbeten som pågår undersöker och kalibrerar lärare innehåll och arbetsätt inom ämnesdidaktik och ämnesmetodik samt VFU och UVK. En utmaning för oss är att det både finns lärare som är fast knutna till Musikhögskolan men också många lärare med specialkompetens som kommer in från yrkesfältet. Kompetensen från yrkesfältet är nödvändig, samtidigt som det är svårt att samla alla lärare till gemensamma möten och konferenser. För att åstadkomma detta dubbleras möten och konferenser på varierade och valbara tider. Målet med arbetet är tätare samarbeten, tydligare ansvar för olika delkursers innehåll, möjliggörande för studenter att se helheter och delar samt öka deras tillgång till inflytande.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen färdighet och förmåga i examensordningen.

Mål

3. *Visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling.*

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel. Om detta redogörs för i del 1 gör en hänvisning.

I del 1 finns redogörelsen för hur studenterna genom utbildningens utformning, genomförande och examination tränar sina färdigheter och förmågor som berör mål 3 i kurserna i utbildningsvetenskaplig kärna. I detta avsnitt lyfter vi fram kurserna *Huvudinstrument och Ensemble, Särskild ämnesfördjupning* samt *Ledning, didaktik och verksamhetsförlagd utbildning (VFU)*.

Det som kännetecknar konstnärliga och pedagogiska kunskapsformer är den djupa sammanflätningen av kunskap och förståelse tillsammans med färdigheter och förmåga. Lärares och musikernas skicklighet består just av kombinationen av och helhetssynen på dessa områden. Studenternas ämnesmässiga och konstnärliga kompetensutveckling i kursen *Huvudinstrument och Ensemble* ska därför löpa parallellt genom hela utbildningen, samtidigt som de erövrar de didaktiska och metodiska kompetenserna. Liksom i mål 2 är det en utmaning att organisera utbildningens parallella ämnen, kurser och dess delkurser på ett sådant sätt att studenter förstår att utbildningen är genomtänkt utifrån helheten av konstnärliga och pedagogiska kunskapsformer. I utvärderingar som görs på kurs- och delkursnivå framgår det att vi inte alltid lyckas med det. Delkurser kan i vissa fall upplevas som fristående strimor. Studenter beskriver även att både tentamensträngsel och upprepningar av innehåll kan förekomma då lärare inte lyckats kommunicera tillräckligt väl med varandra för att samordna aktiviteter och undervisningsinnehåll. I arbetet med handlingsplanen för Strategiska planen 2017-2020 pågår utvecklingsarbete kring det.

I de genreinriktningar och särskilda ämnesfördjupningar som studenterna väljer i sin utbildning ingår konsert-, kompositions-, media-, rytmik/drama- och andra projekt som ger erfarenheter av planering, genomförande, utvärdering och utveckling. Exempelvis arbetar de studenterna som valt ämnesfördjupning *Rytmikpedagogik* med att utveckla och utforska pedagogiska, konstnärliga och sceniska områden. Ett flertal projekt, konserter och föreställningar stimulerar till eget skapande av klingande och rumsliga kompositioner och former. De pedagogiska och konstnärliga projekten är nära sammanlänkade med varandra under utbildningen och sker i samverkan med andra utbildningsinriktningar vid Musikhögskolan. Examinationsformer är t.ex. processbeskrivningar, konserter och muntliga respektive skriftliga reflektioner. Varje ämnesfördjupning i utbildningen arbetar på liknande sätt för att utveckla

studenternas konstnärliga och pedagogiska färdigheter och förmågor i individuella såväl som gruppsituationer.

Ämnesdidaktik 1-5, som ingår i kursen *Ledning, didaktik och verksamhetsförlagd utbildning* är ett av de ämnen i utbildningen där studenter möter alla medstudenter i samma årskurs. Det innebär att frågor om planering, genomförande, utvärdering och utveckling av undervisning behandlas över instrument- och genregränser. Alla delkurser i ämnesdidaktik innehåller planeringsmoment i seminarier och examinationer. Ämnesdidaktiken har följande progression: I årskurs 1 arbetar studenterna med pedagogiska planer utifrån gymnasieskolans läroplan. Det är den skolform de själva närmast kommer ifrån och de arbetar med att vända blicken mot framtida elevers kunskapsbehov samt tänka strukturellt och organisatoriskt på musikalisk kunskap. I årskurs 2 utformas planeringsuppgifterna mot lektioner. Studenterna utvecklar här synen på moment, delmoment och mikro-ögonblick i undervisningen, vilka bland annat studeras och examineras utifrån perspektiven kommunikation och arbete med olika former för elevinflytande. Vidare i årskurs 3 skaffar sig studenterna underlag för och skriver undervisningsplaner på termins- och läsårsbasis medan de i årskurs 4 och 5 skriver, diskuterar och kamratutvärderar planer för de VFU-perioder som ligger framför dem. En fördel är, att när studenter med olika genrer och huvudinstrument möts och samarbetar i uppgifter som gäller mål 3, reflekteras och bearbetas också skilda musikundervisningstraditioner. Av studenterna krävs att de fördjupar sina kunskaper om likheter och skillnader i metoder och arbetssätt för att ha kompetens att forma kreativa lärandesituationer med mångfaldsperspektiv och för att aktivt kunna bidra i skolans verksamhet, övergripande och i arbetslag.

Då utbildningens profiler, instrument och genrer även har sina mycket specifika pedagogiska och konstnärliga särdrag krävs att studenten även i huvudämnesstudier och ämnesmetodik bearbetar begreppen planering, genomförande, utvärdering och utveckling i sina kurser. För att nå målet ägnas studierna åt de profil, instrument- och genrespecifika kunskaper och metoder som lärare på fältet måste ha för att kunna bedriva undervisning som stödjer och stimulerar elevernas musikaliska utveckling. Inom ämnesmetodik specialstuderas bland annat undervisningsmaterial, progression, teknik, not/gehörsbaserad undervisning, former för individuell och smågruppsundervisning samt vissa typer av ensemblespel. Examinationer sker till exempel med muntliga redovisningar av case, skapande av eget undervisningsmaterial samt provningar av detsamma.

I den verksamhetsförlagda delen får den studerande självständigt och tillsammans med andra träna på att planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla undervisning. Genom att tillägna sig förmågan att reflektera över praktiska erfarenheter i relation till de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna utvecklar studenten, allt eftersom utbildningen genomförs, en förmåga att ta ett ökat ansvar för elevers lärande och nå den yrkeskompetens som examensordningen kräver. VFU går som en röd tråd genom hela utbildningen där studenten får möta ett flertal olika skolor, skolformer och handledare. VFU'n består av såväl kontinuerliga serier som heltidsperioder där studenten får utveckla kunskaper och kompetenser som avser hela lärarrollen där musiklearen har ett brett verksamhetsfält. Studenten ges möjlighet att få en så bred bild som möjligt av sin kommande profession genom VFU-placering inom såväl grundskola som gymnasieskola. Vissa VFU-perioder kommer även att riktas tydligare mot studentens huvudinstrument, genre och profil. Den studerande har möjlighet att i samråd med VFU-ledaren påverka sin placering och har även möjlighet att välja VFU-placering inom ett eget valt område under två veckor i termin 10.

Ett gott samarbete med VFU-skolornas handledare och skolledare är en förutsättning för hög kvalitet och VFU-placeringar utifrån studentens individuella profil. Besök på VFU-skolorna genomförs regelbundet av såväl VFU-ledare som metodiklärare. För att stärka samarbetet ytterligare erbjuds fortbildning för handledare i form av temadagar med aktuella ämnen eller fristående kurser i handledningsmetodik.

Inför VFU-perioden ges studenten möjlighet att utveckla kunskaper och färdigheter genom sina studier vid Musikhögskolan. Under VFU omsätts denna kunskap, och efter VFU-perioderna knyts de erfarenheter och reaktioner som studenten tar med sig, samman i kurserna inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK), didaktik och metodik. I VFU ska studentens kunskaper från ämnesstudierna samt de metodiska och didaktiska kurserna inom utbildningen omsättas. Det handlar om förmågan att planera undervisning, att sätta upp kortsiktiga och långsiktiga mål och studentens förmåga att leda och organisera arbetet i klassrummet eller undervisningssituationen. Målen omfattar kunskap om barn och ungas utveckling och studentens förmåga att utifrån denna kunskap kunna välja och presentera passande uppgifter för eleverna. Inom VFU utvecklas också studentens förmåga att reflektera och analysera samt identifiera mönster i undervisningen. Målet är att studenten medvetet ska kunna välja alternativa metoder och jämföra olika lärandeteorier. Här knyts teori och praktik samman.

De blivande musiklärarna vid Musikhögskolan i Malmö får en naturlig inblick i relevant forskning genom att de undervisande lärarna bedriver egen forskning inom musikpedagogik och att doktoranderna vid den musikpedagogiska forskaravdelningen aktivt deltar i både Musikhögskolans utvecklingsarbeten och i lärandemiljön.

Utformning, genomförande och resultat

Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrund:

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att studenten, när examen utfärdas, kan uppnå de utvalda målen inom kunskapsformen värderingsförmåga och förhållningssätt i examensordningen.

Mål

4. Enligt UKÅ:s rekommendationer beskriver lärosätet måluppfyllelsen för det utvalda examensmålet i självvärderingens del 1.

Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Bedömningsgrund:

Ett jämställdhetsperspektiv beaktas, kommuniceras och förankras i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.

Redogör för hur det säkerställs att studenterna uppnår den del av examensordningens mål som gäller jämställdhet, dvs. visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Att arbeta med jämställdhet kräver en helhetssyn. Det räcker inte med att arbeta utifrån ett individperspektiv och betrakta problem som en fråga om enskilda personers attityder och värderingar. Jämställdhetsarbetet innebär en regelbunden granskning av organisation, arbetsklimat och arbetssätt - liksom att belysa effekter av pedagogiska beslut och handlingar med fokus på diskrimineringsgrunderna. Studenternas förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamhetens tränas på olika sätt i lärarutbildningen i musik. Dels genom hur utbildningen är organiserad och upplagd och dels genom hur kursernas innehåll utformas, bearbetas och genomförs. Arbetet med att skapa förebildande strukturer för jämställdhetsutveckling är en viktig utgångspunkt för en lärarutbildning som ska resultera i förändringar i de framtida pedagogernas undervisning. Studenterna behöver alltså se, uppleva och erfara undervisning som främjar jämställdhet genom att perspektiv kring jämlikhet och likabehandling beaktats i utbildningens upplägg, innehåll och struktur. Av den anledningen ingår det, i samband med kursplanering och genomförande, bland annat att undervisande lärare, likväl som studenter i samband med VFU, inventerar kurslitteratur och material ur ett genusperspektiv, att variera undervisningen så att den tillgodoser olika studenters/elevers sätt att lära, att använda exempel i undervisningen som alla kan relatera till, att se över examinations och utvärderingsformer, att föra reflektioner över vem läraren själv är i mötet med studenterna/eleverna och vara observant på hur makt utövas i undervisningen.

I de senare läroplanerna för gymnasieskolan står det uttalat att skolan ska motverka traditionella könsmonster. Av den anledningen tränas studenternas förmåga i olika kurser att i flera avseenden motverka traditionella könsmonster genom att ifrågasätta de värdeladdade betydelser och samband som finns mellan olika könsuttryck och makt i samhället i allmänhet och i musikundervisningen i synnerhet. I flera UVK- och ämnesdidaktiska kurser diskuteras hur elever ges samma förutsättningar att leva ett jämställt skolliv utifrån det konkreta innehållet och den pedagogiska formen för undervisningen. Det handlar alltså om att skapa utbildning och undervisning utifrån diskrimineringslagen, genom att tillämpa jämställdhetsintegrering på flera maktordningar.

Jämställd undervisning utgör också ett kunskapsområde i sig i flera kurser. Det kräver att lärare är både insatta i sitt ämne men också i intersektionella analyser av ämnet. Här ser vi ett utvecklingsområde i sig då kompetensnivån är ojämnt fördelad i lärarkåren. Tanken med ett intersektionellt förhållningssätt är att ge studenterna möjligheter att själva bli bättre på att analysera världen och därmed kunna ifrågasätta ojämsställdhet i samhället och på så sätt bidra till att undvika diskriminering i undervisningen. I utbildningen ingår både moment och projekt som avser att lyfta och synliggöra maktrelationer och normer t ex i kursen "Barn och ungdomars lärande och samspel i grupp" där härskar- och främjartekniker utgör utgångspunkten för hur studenterna visar förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten. Ett annat exempel på arbetet med jämställdhetsintegrering är de kurshemsidor som både kurserna i UVK och Ämnesdidaktik använder sig av. Hemsidorna ska vara den portal där samtlig information ska finnas om kursens mål, innehåll och examination. Ingen information ska besittas av en

enskild part utan informationen ska vara tillgänglig och tydlig för alla. Informationen ska också vara tillgänglig efter det att studenterna avslutat sin utbildning. Hemsidorna är ständigt föremål för utveckling och förändring i förhållande till funktion, transparens och tillgänglighet utifrån ett intersektionellt perspektiv. Ytterligare exempel är tidigare fokusområdet är "Göra genus i undervisningen" som fungerade som en gemensamt tema för samtliga UVK-kurser. De öppna seminarier, konserter och övriga arenor så som ED-Talks och Vetgirigt för studenter, doktorander och medarbetare (internt och externt) bidrar dessa sammantaget till att främja en öppen lärarutbildning där mångfalden värdesätts och berikar hela verksamheten. Genom sitt aktiva deltagande ges studenterna rika möjligheter att träna sina förmågor även i dessa sammanhang.

Vid Musikhögskolan i Malmö finns också en nämnd för Jämlikhet och likabehandling med studentrepresentanter som många studenter engagerar sig aktivt i. Efter #Metoo har "#Tellus projektet" startats upp i syfte att stärka det förebyggande arbetet mot sexuella trakasserier inom Lunds universitet. I det sammanhanget har samtliga studenter (tillsammans med doktorander och medarbetare) bjudits in till den individuella intervju- och fokusgruppsstudien. Dessa kommer att ligga till grund för framtagandet av en student-, doktorand- och medarbetarenkät där resultatet ska ligga till grund för åtgärdsförslag, som i nästa steg implementeras och följs upp.

Studenter har i utvärderingar lyft fram särskilda element av utsatthet i enskild undervisning men också i gruppundervisning. Det har då handlar om bemötandefrågor, tilltal och olika former för umgänge som är viktiga att adressera. Av den anledningen arbetar vi under innevarande läsår i lärarutbildningen med temat "Feedback & Feedforward" där fokus ligger på hur normer reproduceras. Tillsammans med en jämställdhetsintegrering av utbildningarna och deras marknadsföring, är målet att en förståelse av köns- och andra maktordningar kan ge studenterna bättre förutsättningar att inte bara klara sin utbildning utan också kunna arbeta med frågorna både under och efter sin utbildning. I projektet fokuseras hur utbildningen dvs dess innehåll, undervisnings-, examinations- och utvärderingsformer kommuniceras med studenter, lärare och personal inom Musikhögskolan samt med lärare, handledare, rektorer etc i VFU. Som en del av ovanstående genomförs den studie av trepartssamtalet som tidigare nämnts. Vår utmaning som lärarutbildare är att iscensätta utbildning där studenterna upplever och förstår hur utbildning, arbetsliv och samhälle ser ut ur ett intersektionellt jämställdhetsperspektiv, hur maktordningar tar sig i uttryck och hur studenterna kan arbeta med frågorna. För oss blir det därmed viktigt att fokusera på vad, när och på vilket sätt vi i utbildningen ger feedback och feedforward till studenterna för att de i sin tur ska ha olika metoder och modeller att använda sig av i sitt framtida yrke. Att det här sker utifrån normkritisk jämställdhetsintegrering är oerhört viktigt då feedback och feedforward är en betydande del av myndighetsutövningen i lärarrollen.

Arbetet med jämställdhet är ständigt pågående och det finns i samklang med förändrade lagar och förordningar så som förändringar i det omgivande samhället flertalet utvecklingsområden; se till att salar och teknisk utrustning är anpassade för samtliga studenter, vidareutveckla mentorsprogrammet "MOTOR" i syfte att bredda rekrytering och skapa en välkomnande högskola och akademisk miljö, fortbildning för lärare om hur kursinnehåll och former för undervisning kan granskas ur ett diskrimineringsperspektiv, göra miljön och undervisningen tillgänglig för breddat deltagande samt i undervisningen medvetandegöra och problematisera det heteronormativa perspektivet.

Utformning, genomförande och resultat

Uppföljning, åtgärder och återkoppling

Bedömningsgrunder:

Utbildningens innehåll, utformning, genomförande och examination följs systematiskt upp. Resultaten av uppföljningen omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling, och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Lärosätet verkar för att studenten genomför utbildningen inom planerad studietid.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Utvärderingssystem för ämneslärarutbildningen i musik

Kursutvärderingar är ett led i kvalitetsarbetet och utgör underlag för förändringar i kurserna. Både synpunkter från studenter, lärare, handledare och kursansvariga behöver vägas in när förändringar genomförs. Utvärderingssystemet har tre delar, kurs/delkursutvärderingar, bokslut och utbildningsutvärdering

Utvärdering av kurs/delkurs

Utvärderingsarbetet är en del av det dagliga arbetet och börjar redan när kursens/delkursens mål, innehåll och arbetsmetoder presenteras och fortsätter med diskussioner om hur arbetsmetoderna stödjer studenternas arbete med att uppnå kursmålen.

Vid kursstart presenterar läraren utvärdering från föregående års kurs/delkurs. Bokslut från utvärderingarna finns även tillgängliga för studenterna via en internwebb. Under kursens gång genomför läraren formativa utvärderingar oftast muntligen under kursens gång. Viktigast är studenterna på ett okomplicerat sätt har möjlighet att framföra synpunkter på kursuppläggningsen under kursens gång.

Vid kursens slut används summativ utvärdering. Den genomförs av ansvarig lärare och kan vara antingen muntlig eller skriftlig men ska alltid dokumenteras skriftligen. Den skriftliga utvärderingen bör vara relativt kortfattad och ta upp frågor som är centrala för studenternas lärande så att de väsentligaste synpunkterna inom kursen belyses. Tillvägagångssättet innebär att studenterna varit med och utformat kursvärderingen, något som mycket påtagligt ökar engagemanget och svarsfrekvensen. I den skriftliga kursvärderingen kan man få bekräftat om synpunkter som framförs av de mer talföra studenterna omfattas av hela gruppen.

Efter avslutad delkurs/kurs sammanställer läraren de viktigaste punkterna i resultatet av utvärderingen som sedan utgör underlag för ett bokslut. Frågor som är centrala i delkurs/kursutvärderingen är mål, kursinnehåll, undervisnings- och examinationsformer.

Bokslut

Läraren upprättar senast i terminens sista studievecka ett bokslut som innehåller resultatet av utvärderingen samt förslag på åtgärder. Bokslutet skrivs under av lärare och studentrepresentant och offentliggörs på internwebb och diskuteras sedan i ämnesnämnderna. Bokslutet innehåller två delar:

1. Vilka erfarenheter/synpunkter har lärare och student/studenter sammanfattningsvis haft på kursen/delkursen och dess genomförande?
2. Vilka förändringar har gjorts under pågående kurs/delkurs och/eller föreslås av lärare och studenter inför nästa års kurs/delkurs?

Utbildningsutvärdering

Utvärdering av hela utbildningen leds av utbildningsledningen. En erfarenhetsenkät sammanställs med frågor rörande hela utbildningen. Fokus ligger på övergripande mål, utbildningsresultat, frågor från kursutvärderingarna samt frågor som inte tagits upp på tidigare nivåer. Utvärderingen sker med hjälp av webenkäter samt ett möte mellan studenter och ledning som sker i slutet av läsåret. En sammanställning av resultatet återkopplas till studenterna samt tillgängliggörs. Resultatet redovisas därefter i utbildningsnämnden samt för lärarkåren. Uppföljning av föreslagna åtgärder görs sedan i början av nästa läsår med både studenter och lärare.

Genomströmning och uppföljning av studenter

Musiklärarutbildningen har traditionellt haft en mycket hög genomströmning. Studieavbrotten är sällsynta och uppgår till något enstaka fall vanligtvis under första året. Ett skäl till de relativt få studieavbrotten är troligtvis de antagningsprov som varje student måste genomföra och som innebär att den sökande måste ha kunskap om utbildningen man söker till för att kunna förbereda sig väl inför proven.

De senaste åren har vi märkt en ökning i antalet studieuppehåll som sker framförallt efter årskurs 2 men nästan alla studerande återvänder efter ett års uppehåll till utbildningen.

Studentperspektiv

Bedömningsgrund:

Studenten ges möjlighet att ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Utvecklingen av väl fungerande former för studentinflytande är en central del av kvalitetsarbetet. Aktiva studenter som vill och kan påverka sin studiesituation är en förutsättning för god kvalitet i lärarutbildningen i musik. Synen på studenterna som medarbetare innebär ansvar och rättigheter vad gäller inflytande på såväl formell som informell nivå. I formella frågor deltar studenter med egna representanter i alla beslutande och planerande organ inom Musikhögskolan. Studentkåren svarar för att utse ledamöter i Musikhögskolans olika styrelser, nämnder och övriga organ. I det här avseendet skulle en genomgång av i vilken utsträckning studenterna utnyttjar sina möjligheter att delta i de olika organens arbete behöva genomföras. Det dominerande intrycket är dock att studenterna i mycket hög utsträckning tillsätter ledamöter och att dessa deltar aktivt i arbetet:

Musikhögskolan i Malmö har flera nämnder och arbetsgrupper där studenter sitter med eller har möjlighet att påverka. Det finns t.ex. en studentkår, arbetsgrupp för jämställdhet, utbildningsnämnd och en arbetsgrupp för rättssäker examination. Studenterna kan söka poster, bli rekommenderad att söka eller helt enkelt bli rekryterad för att fylla ett specifikt ändamål. (Studentröst)

De senaste åren har ett antal viktiga projekt och arbetsgrupper drivit frågor om t.ex. utvärdering och utvärderingssystem för kurser- och delkurser, arbetsbelastning för studenter samt rättssäker examination. Dessa arbetsgrupper har bestått av både ledning, lärare och studenter där studenternas bidrag har varit helt avgörande för både resultat och implementering av det samma. Det sker också kontinuerliga formaliserade möten mellan studentkåren, prefekten, utbildningsledning och enhetsledning i syfte att utveckla och förbättra den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. En förutsättning för att studenterna ska kunna utöva sitt ansvar för att påverka och utveckla utbildningen är att verksamheten initierar, stödjer och uppmuntrar och på olika sätt stimulerar studenternas engagemang i undervisningen och lärarutbildningens arbete i allmänhet:

Det finns goda förutsättningar för studentinflytande på skolan, men min upplevelse är att dessa möjligheter inte utnyttjas till sin fulla potential. Det handlar inte enbart om att studenter har all rätt till att påverka undervisning och skolmiljön, utan lärare och skolledning bör kanske även ha en större hunger efter att få föra dialog med studenter om hur de trivs och vad som kan förbättras. (Studentröst)

Formerna för studentinflytande behöver ständigt utvecklas på ett tydligt och likvärdigt sätt. En god arbetsmiljö innebär att det finns en transparens kring organisationen och dess strukturer samt att studenters tankar, erfarenheter och idéer ses som en viktig resurs i kvalitetsarbetet. Av den anledningen behöver det finnas en tydligare bild av vilka arbetsgrupper, nämnder och beslutande organ som studenter kan aktivera sig inom samt ett synliggörande av hur åsikter och förslag ska hamna hos rätt personer och sammanhang. I det avseendet efterfrågar studenterna ett djupare samtal med undervisande lärare om värdet av utvärderingar.

Om studenterna får ta del av förändringar, studentförslag som röstats igenom, vad nämnder och grupper arbetar med och var respektive lärare har tagit med sig från förra årets bokslut in i det nya läsåret, så tror jag att studenterna ser större nytta av att leda åsikter och förslag vidare från samtalen kring bordet i caféet. (Studentröst)

Studentinflytande ska vara en naturlig del av varje kurs och delkurs. Det krävs av varje student att vara ifrågasättande, att ta ansvar för sitt lärande och utöva inflytande över undervisningen. Utbildningen har ett ansvar att stödja studenterna i utvecklandet av olika former för inflytande utöver det representativa i olika styrelser och nämnder. Konkretiserandet av studerandes inflytande och ansvar är en viktig del av progressionen inom utbildningen. I det avseendet ses inflytandet som en pedagogisk resurs. Utan inflytande begränsas den studerande möjligheter att aktivt och självständigt utveckla kunskap. På så sätt är studentinflytande inte enbart en rättvise- och demokratifråga utan också en fråga om utbildningskvalitet. Ett ökat inflytande kan öka motivationen till studier och engagemang och ett ökat ansvar för sin utbildning. Studentinflytande blir på så sätt en pedagogisk modell för att få en ökad insikt om en lärandeprocess. Det är därför av yttersta vikt att studenterna får se studentinflytande som en naturlig och integrerad del av sin utbildning inför sin kommande yrkesroll.

Det informella inflytandet ser olika ut i olika kurser och delkurser och över utbildningen. I några avseenden har inflytandet formaliserats i form av kursambassadörer där studenterna tillsammans med kursansvariga planerar kursinnehåll, litteratur och former för undervisning utifrån kursens lärandemål. Studenterna fungerar också som stöd i den formativa/operativa utvärderingen och bidrar med frågeområden till den slutliga summativa/rapporterande utvärderingen. Lärarutbildningen i musik har också haft projektet MOTOR med studentmentorer som utbildats vid Musikhögskolan i Malmö. Syftet med projektet var att förbereda, utarbeta och implementera nya verksamhetsformer som skulle leda till ökat studentengagemang, stimulerande lärandemiljöer i avseende att förbättra utbildningskvaliteten och det livslånga lärandet. Studenterna upplever att det ofta finns ofta ett stort utrymme för inflytande och påverkan i samband med individuell undervisning. I några delkurser finns även en förväntan på studenten att bidra med arbetssätt och material som bör beröras. En del lärare och studenter upplever samtidigt ett visst ointresse för frågan. Det kan då handla om en omedvetenhet kring studentinflytandet som ett verktyg i en lärandeprocess för både lärare och studenter. Både lärare och studenter upplever ett behov av en dialog gällande organisatorisk och metodisk samverkan för ett ökat naturligt studentinflytande. Här behöver lärares kunskaper förstärkas gällande studentinflytande som fenomen samt vad det kan tillföra lärandeprocessen, yrkesrollen och verksamheten.

I både individuell- och gruppundervisning ser studenterna möjligheter att utveckla och påverka undervisningsformen i form av formativa/operativa och summativa/rapporterande utvärderingar. Något som inte tas tillvara av alla undervisande lärare.

Detta är en modell som både skolans ledning och studenter förväntar sig. Ledningen har, vid flera tillfällen, informerat lärarna om vikten av en reliabel utvärdering samt att efterfrågan har kommit från studenterna. Detta är ett område som jag personligen vet att det arbetas med, men där informationen fortfarande inte verkar nått fram till lärare inom vissa kurser, exempelvis där de undervisande lärarna är externa eller ensamma inom sin kurs och område. (Studentröst)

De ambitioner som uttrycks i Lunds universitets "Rättighetslista" utgör riktlinjer för lärarutbildningens förhållningssätt till sina studenter. Av den anledningen behöver lärarutbildningen i musik i ett vidare perspektiv granska vårt eget bemötande av studenterna och deras rättigheter i dessa frågor. Vi behöver undersöka och problematisera pedagogiska modeller som möjliggör studentinflytande som t ex i samband med projektet "Feedback & Feedforward". Ett annat exempel är att i introduktionsveckan i lärarutbildningen presentera studenternas rättigheter och skyldigheter och visa på de sammanhang där studenterna kan genom inflytande få ett ökat ansvar för sin utbildning. De utvärderingar som genomförs måste förstärka bilden av helhetssyn på utbildningen och visa på kunskapsområden istället för ämnen, kurser och delkurser. Utvärderingen kan på så sätt underlätta studenternas genomförande av sitt arbete, vara en gynnsam faktor för måloppfyllelse samt en förebildande faktor för studenternas framtida yrkesroll:

En stor del av studenterna på skolan har en pedagogisk inriktning vilket ger undervisningen ytterligare en dimension att förhålla sig till. Utöver att lärarna förmedlar kunskap i form av fakta, metoder, erfarenheter etc. så blir lektionerna till auskultationstillfällen där lärarens tillvägagångssätt att förmedla kunskapen blir minst lika viktig och intressant. Därför tror jag att studenterna har mycket intressant återkoppling att ge i utvärderingar och att den insamlingen är central för en lärarutbildnings välmående och utveckling. (Studentröst)

Arbetsliv och samverkan

Bedömningsgrund:

Utbildningen är utformad och genomförs på sådant sätt att den är användbar och utvecklar studentens beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.

Beskriv, analysera och värdera. Redogör för styrkor och utvecklingsområden samt hur dessa hanteras för att säkra att en hög kvalitet nås i utbildningen. Belys med hjälp av exempel.

Musikhögskolan i Malmö har omfattande kontakter med det omgivande samhället. Det gäller alla utbildningar vid musikhögskolan. En fördel med att alla utbildningar inom MHM har många kontakter i kultur- och utbildningsområdet är att partnersamarbeten över tid kan formas på olika sätt och stärkas av att olika utbildningar är involverade vid olika tidpunkter. På så sätt kan musikhögskolan visa fram och utveckla studenternas kapacitet att delta och påverka kulturlivet i stort men också skapa intresse och behov i avnämrandet för de många differentierade konstnärliga och pedagogiska kompetenser som studenterna har med sig ut i yrkeslivet från utbildningstiden.

Musikhögskolan samarbetar inom VFU med ett stort antal praktikskolor i praktiskt taget alla kommuner i Skåne. Täta kontakterna med kommuner och VFU-skolor har etablerats men också med ett flertal lokala och nationella nätverk med fokus på musikundervisning i grund- och gymnasieskola samt kultur-/musikskola. Samarbetet mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen är avgörande när teori och praktik vävs samman. I nätverket ingår bl.a. Kulturcentrum Skåne (www.kulturcentrumskane.com) som är en central partner när det gäller specialpedagogik, mångfaldsfrågor och barn och unga med funktionsvarianter. Studenter möter Kulturcentrum Skåne under sitt första studieår i VFU, i kursen Specialpedagogik och de kan under sin studietid välja att göra längre VFU-perioder i verksamheten. Andra skolor med specialiteter som är viktiga för musikhögskolan är exempelvis Kulturskolan i Malmö och dess radikala organisationsmodeller för arbete med El Sistema och de estetiska programmen i Malmö/Lund där samarbeten mellan utbildningarna också gör att studenter och elever träffas vilket gagnar de skilda utbildningsnivåerna på många sätt.

Att kunna arbeta med musikaliska föreställningar och kreativa konsertformer är väsentligt för kulturutbudet och elevers kontakt med musik i grundskolan/gymnasium. I samarbete med UNGA Musik i Syd i projektet Musikhögskolan Flyger görs ett viktigt och betydelsefullt projekt. Musikhögskolan levererar sen lång tid tillbaka 6-8 olika föreställningar per år. Dessa går på turné i runt om Skåneskolorna under en vecka på hösten. Musikhögskolan har också täta samarbeten med olika konsertscener i Malmö. Musikhögskolan gör konserter och andra typer av framträdanden i de flesta av de etablerade konsertlokaler som finns i Malmö. Malmö Opera, Malmö Live, Musik i Syd/Palladium, Malmö kommun/Barnens Scen i Folkets park är bara några exempel på sådana samarbeten där konstnärliga och pedagogiska projekt framförs.

Inom UVK och Självständigt arbete I och II arbetar vi med att bjuda in gästföreläsare och organisera seminarier som ger studenterna tillfällen att lyssna på och samtala med aktörer från fältet. Vi arbetar också med att bjuda in ledare och lärare från våra VFU-skolor till minikonferenser som i huvudsak leds av studenter. Exempel på det förra är UVK7 *Att utveckla skolan*, där studenterna får möta specialister t.ex.

inom elevhälsa, fackliga frågor, alternativa skolor och/eller alternativa undervisningsformer. I samtal med företrädare för dessa specifika områden skaffar sig studenterna underlag för att kunna utarbeta den "Ideal-skola" som är examinationsuppgiften i kursen

När det gäller Självständigt arbete I och II mynnar båda kurserna ut i "minikonferenser" under vilka studenternas uppsatser presenteras. Till Självständigt arbete I förbereder studenterna muntliga och digitala presentationer av sina studier till en dag med vad vi kallar för ED-talks. Till den dagen går inbjudan ut till alla inom Musikhögskolan och till avnämardet som VFU-skolor m.fl. Självständigt arbete II mynnar å sin sida ut i Vetgirig-konferensen och här organiseras presentationer av studenternas examensarbeten i parallella seminarier som även de är öppna för hela Musikhögskolan och för allmänheten. Dessa "minikonferenser" är uppskattade av såväl lärare och studenter. De gör att studenterna har möjlighet att ta del av varandras arbeten i större utsträckning än förr och det är viktigt. Inramningen ger också tyngd åt det arbete studenterna har lagt ned och de har här ytterligare ett forum där de utvecklar sin förmåga att tala om musik utifrån konstnärliga och musikpedagogiska perspektiv genom att i en vetenskaplig kontext argumentera för sin studie, sitt ämne och sina resultat.

Vi önskar att ännu fler kom och besökte dessa konferenser. Studenternas arbeten och resultat i båda dessa sammanhang är väl värda att förmedla till framtida kolleger och ledare. Men vi bedömer också att det hade varit en god utveckling om det i större utsträckning hade uppstått dialoger, resonemang och önskemål om ämnen som behöver beforskas. Det skulle gynna både studenter och utbildningen när det gäller möjligheterna att få syn på läraryrkets utveckling och möjligheterna att påverka densamma.

Samverkan och internationalisering

Genom de många internationella nätverk som Musikhögskolan aktivt ingår i (se vidare i del 2), har studenterna i lärarutbildningen i musik flera unika tillfällen att utveckla sin förändringsberedskap. Det tydligaste exemplet är den avslutande UVK-kursen, där studenterna i samverkan med studenter i Hongkong och Auckland bygger modeller för framtidens skola. I det U21-nätverk som fungerar som paraply för det problembaserade lärandet i denna kurs finns kompetens som bidrar till att utveckla strategier för samverkan och utveckling i både globalt och lokalt perspektiv.

Musikhögskolan i Malmö och lärarutbildningen i musik har omfattande kontakter med det omgivande samhället. För lärarutbildningens del handlar det om de täta kontakterna med kommuner och VFU-skolor som etablerats men också om ett flertal lokala och nationella nätverk med fokus på musikundervisning i grund- och gymnasieskola samt kultur-/musikskola. Musikhögskolan samarbetar i VFU med ett stort antal praktikskolor i praktiskt taget alla kommuner i Skåne. Samarbetet mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen är avgörande när teori och praktik vävs samman. Vår ambition att tillgodose mångfalden inom VFU kräver stor flexibilitet. En tät och nära kontakt med skolor, rektorer och handledare i närområdet och övriga Sverige (i vissa fall även utomlands), möjliggör utbildningens behov av olika typer av VFU men ställer också stora krav på VFU-administrationen. Under VFU-perioderna placeras den studerande på olika skolor för att möta olika sociala och kulturella miljöer samt komma i kontakt med olika pedagogiska verksamheter. Målet är att den studerande ska bli delaktig i så många dimensioner av läraryrket som möjligt inom de skolformer som utbildningen förbereder för.

Den musikpedagogiska forskningen har ett flertal pågående projekt som direkt anknyter till det omgivande samhället. Sedan 2013 pågår en longitudinell studie kring El Sistemas implementering i Malmö med avseende på lärarnas agency, social hållbarhet, kulturskolans demokratiuppdrag och elevperspektiv. Musikhögskolan i Malmö var redan initialt en viktig samarbetspartner i Kulturskolans satsning och exempelvis har El Sistema-elever på Malmö kulturskola deltagit i kammarmusik tillsammans med Musikhögskolans studenter och konserterat tillsammans.

Det bedrivs även forskning kring policy och ledarskap i kulturskolan med fokus på demokrati och inkludering, samt om sångens plats och funktion i den svenska grundskolan. Den musikpedagogiska forskningen vid Musikhögskolan ingår i det utbildningsvetenskapliga nätverket för praktisknära forskning vid Lunds universitet. Musiklärarutbildningen i Malmö samverkar med lärosäten runt om i landet. Olika grupper av lärare, studenter och forskare samt utbildningschefer och prefekter har alla sina forum för regelbundna kontakter mellan musikhögskolornas lärarutbildningar nationellt och internationellt, på forskarnivå finns ett nära samarbete kring seminarier, kurser och utveckling med Musikhögskolan i Göteborg. Samverkan med övrig lärarutbildning i landet är genuint etablerad sedan årtionden.

Det internationella samarbetet är en av Musikhögskolans i Malmö starka sidor. MHM har ett väl etablerat samarbete med utbildningsinstitutioner, organisationer och nätverk världen över. Förankringen i Öresundsregionen är av stor betydelse för utvecklandet av de internationella kontakterna. Vi har avtal och överenskommelser för olika typer av utbyten, främst student- och lärarmobilitet inom Erasmus eller Nordplusnätverket. Därutöver driver Musikhögskolan olika intensiv- och utvecklingsprojekt inom många områden och på olika nivåer. Mycket av arbetet rör grundutbildningen och kommer på ett direkt sätt studenterna till del. Musikhögskolan har över 60 institutionsavtal inom Europa, samt bilaterala projekt i Vietnam. Dessutom har vi tillgång till LU:s övergripande avtal (LUUP) med universitet världen över. Drygt 50% av Musikhögskolans samtliga lärare har aktivt deltagit i lärarutbytesprogrammen under de senaste fem åren.

Musikhögskolan har aktiv representation i AEC (Association Européenne des Conservatoires, Académie de Musique et Musikhochschulen), bland annat i arbetet med Bologna-deklarationen och i samarbetet mellan AEC och NASM (National Associations of Schools of Music, USA) avseende kvalitetssäkringsprogram. Ett annat exempel på den starka internationaliseringspolitiken är skolans nära samarbete med ISME (International Society for Music Education) både genom representation i dess styrelse och i kommissionerna för forskning, musiken i skolan och lärarutbildningen samt utbildningen av musiker. Musikhögskolan är också delaktiga i EAS (European Association for Music in Schools) både i styrelsearbete och genom praktisknära forskning och undervisning. I maj 2019 anordnar vi EAS konferensen i Malmö med temat "The School I'd Like" där elev- och studentröster står i centrum. Många av musiklärarutbildningens lärare och forskare deltar som aktiva presentatörer vid dessa konferenser.

Musikhögskolan har idag ett internationellt studieklimat som i praktiken innebär att lärare och studenter i sitt dagliga arbete kan få ett bredare perspektiv på musiklärarutbildningen och lärarprofessionen på olika nivåer. Internationella gästlärare kommer till vår skola, internationella studenter studerar vid vår skola, våra lärare undervisar utomlands, våra studenter studerar utomlands. Internationaliseringen tillför nya erfarenheter och innebär ett pågående utvärderingsarbete av den egna utbildningen.

Musikhögskolan har också ett tätt och omfattande samarbete med det omgivande kulturlivet. Det gäller både institutioner som konsthallar och konstmuseer, orkestrar och ensembler samt teaterscener och film/mediastudios. Tillsammans med södra Sveriges största musikarrangör, Musik i Syd, produceras evenemang, exempelvis projektet "Musikhögskolan flyger", där musiklärarstudenter möter en barnpublik, men också konserter inom alla musikaliska genrer och internationella festivaler som "Båstads kammarmusikfestival" och "Malmö Chamber Music".

Samarbetet med Blekinge Internationella brassakademi har bidragit till att öka kvaliteten på landets brassundervisning. Inom ramen för de sommarkurser i brassundervisning som Musikhögskolan skapat och som ges under akademien, kan brasspedagoger byta erfarenheter med varandra, fortsätta att utveckla och skapa nya samarbeten och möta fackmässiga kunskaper på hög nivå. Kurserna i brassundervisning har under åren engagerat en stor mängd brasspedagoger. *Körcentrum Syd är ett annat samarbete där vi samverkar nationellt och internationellt med körförbund och musikinstitutioner samt med det regionala körlivet för att stödja, stärka och utveckla körverksamhet, utbildning och forskning. Genom kontakter med körsångare och körledare får Musikhögskolan med lärare och studenter en naturlig koppling till utbildning av barns, ungas och vuxnas sjungande och till körledarens olika arbetsfält, något som är värdefullt inte minst för en blivande musiklärare.*